

Desinfektion av kofferdam vid endodontisk behandling

Då kofferdam applicerats med tät anslutning till tanden ska tand, kofferdam och klammer tvättas och desinficeras. Det rekommenderas att det desinfektionsprotokoll som utformades av Åke Möller används. I Möllers avhandling ifrån 1966 (1) rekommenderas det att operationsfältet desinficeras med 5 % eller 10 % jodsprit efter tvätt med 30 % väteperoxid. Det är viktigt att försiktighet iakttas.

Desinfektionen av operationsfältet kan utföras med 30 % väteperoxid och 0,5 % klorhexidinsprit om patienten lider av jodallergi.

Jod

Jod har använts som desinfektionsmedel i mer än 150 år. Vanligtvis förekommer jod som en lösning med vatten eller alkohol. Fastän jod är mindre reaktiv än klor har ämnet en god och snabb effekt emot bakterier, virus svampar och sporer även vid låga koncentrationer. Den antimikrobiella effekten är lik den hos klor men den exakta verkningsmekanismen är okänd. Det man vet är att jod tar sig igenom cellväggen och angriper proteiner, nukleotider och fettsyror vilket resulterar i celledöd (2).

En klinisk fördel med jodsprit jämfört med klorhexidinsprit är den karaktäristiska brunröda färgen. Infärgningen visar på ett enkelt sätt det område som tvättats. På grund av lösningens egenskap att missfärja bör patientens kläder skyddas på ett adekvat sätt.

Klorhexidin

Klorhexidin (CHX) är troligtvis den mest använda biociden i antiseptiska produkter. Detta beror på ämnets breda spektrum antimikrobiella effekt och att

lösningen tolereras väl av huden med liten risk för irritation. Verkningsmekanismen för klorhexidin är pH beroende och lösningens effektivitet reduceras i närvaro av organisk vävnad.

Klorhexidin uppges ha en god effekt emot bakterier och svampar men den antivirala effekten är varierande och effekten på sporer är obefintlig vid rumstemperatur. Det har visats att upptaget av klorhexidinglukonat av bakterier och svampar går snabbt (cirka 20 sekunder). Genom passiv diffusion tar sig lösningen in i cellen och angriper bakteriens inre membran. Hos svampar angrips plasmamembranet. Lösningen orsakar lysis av bakterien eller svampen genom upplösning av cellmembranet (3).

Referenser

1. Möller ÅJR. Microbiological examination of root canals and periapical tissues of human teeth, methological studies [masters thesis]. Lund: University of Lund;1966:12-34.
2. Ng YL, Spratt D, Sriskantharajah S, Gulabivala K. Evaluation of protocols for field decontamination before bacterial sampling of root canals for contemporary microbiology techniques. J Endod 2003;29(5):317-20.
3. McDonnell G, Russell D, Antiseptics and disinfectants: activity, action and resistance. Clin Microbiol Rev. 1999;12(1):147-79.

Om dokumentet

Denna information är en del av vårdprogram endodonti.